

Αρχιμανδρίτης Γεώργιος Καψάνης. Μια αγιοπατερική προσωπικότητα του Αγίου Όρους

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Ο αείμνηστος Προηγούμενος-Αρχιμανδρίτης της Ιεράς Μονής Οσίου Γρηγορίου του Αγίου Όρους π. Γεώργιος Καψάνης, ο οποίος τα ξημερώματα της Πεντηκοστής 8 Ιουνίου αναπαύθη εκ των κόπων του και επορεύθη εις την χώρα των ζώντων, ήταν μια ξεχωριστή φυσιογνωμία και πολυσήμαντη προσωπικότητα του Αγιορείτικου Μοναχισμού και της Εκκλησίας της Ελλάδος.

Προερχόμενος από την Ακαδημαϊκή κοινότητα του Πανεπιστημίου Αθηνών εγκατέλειψε τα πάντα και αφιερώθηκε στην Εκκλησία, στην οποία εθεράπευσε την

επιστήμη της Θεολογίας και την επιστήμη του μονήρους βίου, γενόμενος Καθηγητής του Μοναχισμού και μέγας διδάσκαλος της Ορθοδοξίας.

Κατά την διάρκεια της βραχυχρόνου εν τω κόσμω διακονίας του και της των τεσσαράκοντα ετών εις την Ιεράν Μονήν Οσίου Γρηγορίου ηγουμενείας του εδόξασε το όνομα του Θεού και πολλούς ωδήγησε εις τον δρόμον της εν Χριστώ ζωής αναδειχθείς πατήρ πατέρων, Επισκόπων, Πρεσβυτέρων, Διακόνων, Μοναχών, Μοναζουσών, Καθηγητών, Στρατιωτικών, πολιτικών, ανθρώπων κάθε μορφώσεως, τάξεως και ηλικίας «ων ουκ έστιν αριθμός».

Ο π. Γεώργιος γεννήθηκε στο Παλαιό Φάληρο των Αθηνών από γονείς ανωτάτης μορφώσεως και Χριστιανικής παιδείας. Ο πατέρας του είλκε την καταγωγή του από τα Κύθηρα και η μητέρα του από τη Νάξο. Από την εφηβική του ηλικία εγνώρισε τον αείμνηστο Μητροπολίτη πρώην Λήμνου και Εκκλησιαστικό Ιστορικό της νεότερας Ελλάδος Βασίλειο Ατέση, του οποίου η αγάπη προς την Επιστήμη και το ένθεο παράδειγμα πολύ του ενέπνευσε να ακολουθήσει τον δρόμο της θεολογίας. Μετά την Θεολογική Σχολή Αθηνών μετέβη στο εξωτερικό για ευρύτερες σπουδές στον τομέα της Ποιμαντικής. Με την επιστροφή του στην Αθήνα διορίσθηκε βοηθός και συνεργάτης στην έδρα της Ποιμαντικής και του Κανονικού Δικαίου υπό τον Κανονολόγο Καθηγητή Κωνσταντίνο Μουρατίδη πλησίον του οποίου συνέγραψε την διατριβή του με θέμα: «Η Ποιμαντική των Φυλακισμένων». Στην Θεολογική Σχολή ο κ. Γεώργιος Καψάνης ήταν ο πρώτος που προώθησε στους φοιτητάς την βιωματική Ορθόδοξη πατερική Θεολογία με ευκαιρίες πνευματικής και λατρευτικής ζωής και άλλες εκδηλώσεις που ενίσχυαν το φρόνημα για πνευματικό αγώνα και εξάσκηση των αρετών. Οι μύστες της Θεολογίας Καθηγητές προσέφεραν γνώσεις, ο δε κ. Γεώργιος Καψάνης προσέφερε λειτουργικές και εκκλησιαστικές εμπειρίες για τις οποίες όλοι εμείς οι φοιτηταί των ετών 1968-1972 του είμεθα ευγνώμονες.

Παράλληλα με την ενασχόλησή του στο Πανεπιστήμιο ίδρυσε το ίδρυμα «Παντοκράτωρ» στην περιοχή του Παλαιού Φαλήρου στο οποίο επεδόθη με ζήλο στην οργάνωση ομιλιών, κύκλων νέων, επιστημονικών εσπερίδων και άλλων πνευματικών εκδηλώσεων.

Το έτος 1972 στο προσκλητήριο του τότε Αρχιεπισκόπου Αθηνών Ιερωνύμου του Α΄ προς τους Θεολόγους και επιστήμονες να στελεχώσουν τις τάξεις του Ιερού Κλήρου, μεταξύ των πρώτων ανταποκρίθηκε ο φιλομόναχος και ευσεβής Διδάκτωρ της Θεολογίας κ. Γεώργιος Καψάνης. Στην Ιερά Μονή Πεντέλης εκάρη Μοναχός από τον ίδιο τον Αρχιεπίσκοπο Ιερώνυμο και εν συνεχεία την Β΄ Κυριακή των Νηστειών χειροτονήθηκε Διάκονος πάλι από τον Αρχιεπίσκοπο Ιερώνυμο στον Μητροπολιτικό Ναό Αθηνών και Πρεσβύτερος το Σάββατο του Λαζάρου στον Άγιο

Αλέξανδρο Παλαιού Φαλήρου από τον Επίσκοπο Ευρίπου Βασίλειο, σημερινό τιτουλάριο Μητροπολίτη Ευρίπου. Με την παρουσία του Ιερομονάχου π. Γεωργίου και την στήριξη του ρέκτου Ηγουμένου π. Θεοκλήτου Φεφέ η Ιερά Μονή Πεντέλης κατέστη το κέντρο των φιλομονάχων φοιτητών της Θεολογικής Σχολής.

Ο π. Γεώργιος ενέταξε στην Μοναχική ζωή τα δύο πρώτα πνευματικά του παιδιά, τον ασκητικό π. Πανάρετο από την Κοζάνη και τον απλοϊκό π. Μελέτιο από τη Λάρισα, σημερινό Επίσκοπο Κατάγκας της Αφρικής.

Η γνωριμία του με τον μακαριστό Μητροπολίτη Χαλκίδος Νικόλαο Σελέντη, ο οποίος λόγω της φιλίας του με τον π. Θεόκλητο τακτικά επισκέπτετο την Ιερά Μονή και ησύχαζε από τον κόπο της διοικήσεως εκεί, συνετέλεσε, ώστε να αποδεχθεί πρόσκληση του Νικολάου να μετατεθεί στην Ιερά Μητρόπολη Χαλκίδος για να επανδρώσει μια ιστορική παλαιά Μονή του Αγίου Γεωργίου Αρμά. Έτσι στο τέλος του έτους 1972 εγκαθίσταται στην Ιερά Μονή Αρμά και στις 8 Απριλίου του 1973 ενθρονίζεται Ηγούμενος αφού προηγουμένως, την Κυριακή το πρωί Δ΄ Νηστειών στην Χαλκίδα ο αείμνηστος Νικόλαος τον προχειρίζει Αρχιμανδρίτη και Πνευματικό. Την ίδια ημέρα χειροτονεί τον Μοναχό Πανάρετο Διάκονο. Η χαρά του Μητροπολίτου, του Ιερού Κλήρου και του λαού ήταν απερίγραπτη. Ο Νικόλαος μετά δακρύων ευχαριστούσε τον π. Γεώργιο για το μεγάλο δώρο της παρουσίας του. Για το λίγο διάστημα που έμεινε στη Μονή του Αρμά η Χαλκίδα έζησε ημέρες πνευματικής ανατάσεως.

Ο π. Γεώργιος εσχμάτισε την πρώτη αδελφότητα με τους Μοναχούς Παύλο σημερινό Μητροπολίτη Σιατίστης, Πανάρετο, Μελέτιο, Τιμόθεο, Νεκτάριο, Συμεών, Νικόδημο, και Γρηγόριο. Ο άγιος Γεώργιος Αρμάς έγινε κέντρο λειτουργικής και πνευματικής ζωής. Το άλλοτε έρημο Μοναστήρι πήρε ζωή. Άρχισε η ανοικοδόμηση νέας πτέρυγας και η ανακαίνιση του Καθολικού. Οι ολονυκτίες προσήλκυαν πολλούς νέους εκ Χαλκίδος και εξ Αθηνών. Η ακτινοβόλος παρουσία του π. Γεωργίου και των Μοναχών πολλούς ανθρώπους ανέπαυαν και χειραγωγούσαν στην εν Χριστώ ζωήν.

Τον Ιούλιο του 1974 ξέσπασε η μεγάλη εκκλησιαστική καταιγίδα. Μεταξύ των 12 εκπόντων Μητροπολιτών ήταν και ο Χαλκίδος Νικόλαος. Ο π. Γεώργιος μη θέλοντας να συμπράξει με τη νέα κατάσταση ανεχώρησε με ολόκληρη την αδελφότητα για το Άγιον Όρος. Η τελευταία υπογραφή του Νικολάου προ της απομακρύνσεώς του ήταν τα Απολυτήρια του π. Γεωργίου και της συνοδείας του.

Στο Περιβόλι της Παναγίας τον υποδέχθηκαν οι Αγιορείτες Μοναχοί και του παρέδωσαν την Ιερά Μονή του Οσίου Γρηγορίου όπου επί 40 χρόνια Ηγουμένουσε, χειροθέτησε δεκάδες Μοναχούς και ανέδειξε την ιστορική και αγιασμένη Μονή

του οσίου Γρηγορίου ως τόπο γαλήνης, πνευματικότητας, προσφοράς και αγιασμού.

Η προσφορά του εκεί θα αξιολογηθεί από ανθρώπους που τον έζησαν εκ του σύνεγγυς. Η Εκκλησία σύμπασα όμως μαρτυρεί για την αγάπη του προς κάθε προσερχόμενο και εκζητούντα σωτηρία, για την συμπάθειά του προς τους εξαρτημένους από τα ναρκωτικά νέους, για τους οποίους είχε ειδική μέριμνα και φιλοξενία στον ξενώνα της Μονής, για την συμπαράστασή του στην εξωτερική Ιεραποστολή με την αποστολή μετά τον αδόκητο θάνατο του π. Κοσμά, του αδελφού της Μονής σημερινού Επισκόπου Κατάγκας Μελετίου, για την υπεράσπιση της Ορθοδόξου πνευματικότητας με δημοσιεύματα, επιστολές και ομιλίες του ιδίου και επιλέκτων αδελφών της Μονής, για την πατρική προστασία πολλών γυναικείων Μοναστηρίων, τις αδελφές των οποίων καθοδηγούσε πνευματικά, για την εκδαπάνηση του στον αγώνα του αγιασμού και της σωτηρίας.

Ο π. Γεώργιος υπήρξε μια ισχυρή προσωπικότητα του Αγίου Όρους με χριστιανική συνέπεια, διδακτική παρουσία, ηχηρό λόγο, κοινωνική συναντίληψη και εκκλησιολογική θεολογία. Το όνομά του ήταν συνυφασμένο με το γνήσιο εκκλησιαστικό φρόνημα, την ακίβδηλη και ανυπόκριτη αγάπη, την αθώα παιδική ευθύτητα, την ανυστερόβουλη προσφορά και την χριστομίμητη ανεξικακία.

Η ευαισθησία του στα θέματα της Ορθοδόξου Θεολογίας τον ώθησε να γράψει ευθαρσώς και να θίξει με ευγένεια και ευπρέπεια τις εκτροπές από τους Ιερούς Κανόνες και τις τάσεις εκκοσμικεύσεως που κατά καιρούς παρατηρούνται μέσα στη ίδια την Εκκλησία. Ήταν αυστηρός και αμετάθετος από τις αρχές της Εκκλησίας, δεν ήταν όμως ποτέ φανατικός και πείσμων. Όλες του τις σκέψεις τις περνούσε μέσα από το κόσκινο της νοεράς προσευχής, της μυστηριακής καθάρσεως και της λειτουργικής βιωματικής αναπλάσεως της ψυχής και του νοός του. Με τον τρόπο αυτό εύρισκε «την σύνεσιν εν τω μυστηρίω του Χριστού» (Εφεσ. 3,4).

Κανένας δεν ημπορεί να μην αναγνωρίσει την σύνεση και διάκριση του π. Γεωργίου. Σε όλα τα κείμενά του, στα ελεγκτικά άρθρα του, στα ποιμαντικά και κανονικά έργα του διαπιστώνεται η γλυκύτητα των λόγων του και η ευγένεια του χαρακτήρος του.

Πράος και ταπεινός τη καρδιά «έχοντας το μυστήριο της πίστεως εν καθαρά συνειδήσει» (Α΄ Τιμόθ. 3,9) εδίδασκε την ευσέβειαν από νεότητός του μέχρι της τελευταίας οδυνηρής περιόδου της ζωής του με την δύναμη της Θείας Χάριτος και της «εσωτέρας γνώσεως». Εστάθηκε υπεράνω «πάσης αρχής και εξουσίας και δυνάμεως και κυριότητος και παντός ονόματος» (Εφεσ. 1, 21) δια τον Κύριον και δια την Ορθόδοξο πίστη.

Ο προσφιλέστατος Γέροντας Αρχιμανδρίτης π. Γεώργιος Καψάνης επέρασε στην ιστορία αφήνοντας πίσω τα ίχνη μιας αγίας διαβάσεως. Η κοινωνία της πίστεως του και της αγάπης του γίνεται ενεργής και μετά την κοίμησή του, γιατί πιστεύομε, ότι εύρε παρησίαν ενώπιον Θεού και πρεσβεύει υπέρ ημών.

Ας αναπαύεται μετά των απ' αιώνος αγίων εις την αγήρω μακαριότητα.

† ο Φθιώτιδος Νικόλαος

Πηγή:imfth.gr